

Täysistunto

Tiistai 4.10.2022 klo 13.59—21.17

17. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 90/2022 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 11/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 17. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 11/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Avaan yleiskeskustelun. — Edustaja Kalmari, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.58 **Anne Kalmari kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta. Se koskee kaupallista kalastusta merellä ja merestä pyydettyjen kaupallisten kalastusten saaliita. Esityksen taustalla ovat EU:n ja Suomen kansallisen lainsäädännön muutokset, joiden huomioon ottamisen lisäksi esityksessä ehdotetaan eräitä toimijoiden ja valvontaviranomaisten työtä helpottavia muutoksia.

Maa- ja metsätalousvaliokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä eräin vähäisin muutoksin. Valiokunnan muutosehdotukset liittyvät laissa säädettyjä rekistereitä koskevan säätelyn parempaan yhteensovittamiseen EU:n tietosuojasetuksen ja kansallisen lainsäädännön kanssa. EU:n kalastuksenvalvonta-asetusta uudistetaan parasta aikaa, ja uudistuksen myötä myös tätä käsillä olevaa lainsäädäntöä on tarpeen tarkastella kokonaisuutena uudelleen. Tuossa yhteydessä yhteensovittamista hallinnon yleislakien kanssa tulee jatkaa ja yksinkertaistaa säätelyä mahdollisuuksien mukaan.

Valiokunta korostaa mietinnössään, että EU:n kalastusta ja elintarvikkeiden jäljitettävyyttä koskeva lainsäädäntö muodostaa monimutkaisen kokonaisuuden, joka kattaa koko kalatalouden ketjun pyydys- ja vesiviljelypaikoista kaupan tiskille asti. Säätelyn yksityiskohtien tunteminen ei ole alan toimijoillekaan helppoa, ja siksi valvontaviranomaisten yhteistyön tulee toimia ja viranomaisten tulee tarjota toimijoille selkeää ja kattavaa neuvontaa ja tiedotusaineistoa.

Valiokunta pitää yleisesti EU:n kalastuksenvalvontaa koskevan säätelyn osalta ongelmallisena, että valvontaa koskevat vaatimukset kohdistuvat toimijoihin pääosin samassa laajuudessa riippumatta valvonnan kohteena olevan kalastustoiminnan kokoluokasta tai esimerkiksi saalismäärästä. EU-säätelyssä ei myöskään ole riittävästi otettu huomioon kansallisia olosuhteita. Valiokunta pitää tärkeänä, että EU-lainsäädäntöön sisältyvät poikkeusmahdollisuudet kirjataan lakiin, ja tästä on esimerkkinä lakiin esitetyn uuden 28 a §:n mu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 103/2022 vp

kainen poikkeus kuljetusasiakirjan käyttöä koskevasta vaatimuksesta. Poikkeus kuljetusasiakirjan käyttöpakosta sallitaan, kun kysymys on saaliista, joka on lastattu enintään 12-metrisestä kalastusaluksesta kuljetusvälineeseen ja joka kuljetetaan enintään 20 kilometrin päähän purkamispaikasta. Poikkeuksen soveltamisalan osalta 20 kilometrin kuljetusmatka on liian lyhyt Suomen pitkät välimatkat huomioon ottaen, mikä tulee nostaa esiin EU:n kalastuksenselvontavälineasetusta koskevissa neuvotteluissa.

Tehokas ja toimiva kalastuksenselvontaväline on koko EU:n ja Itämeren kalakantojen turvaamisen kannalta tärkeää. Suomessa tulee kuitenkin huolehtia siitä, että EU:n kalastuksenselvontaa koskevan säätelyn toimeenpanosta aiheutuva hallinnollinen taakka kalatalousalan toimijoille voidaan kansallisin toimin pitää mahdollisimman vähäisenä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Edustaja Myllykoski, olkaa hyvä.

19.01 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia valiokunnan puheenjohtajalle mietinnön esittelystä.

Vain muutamaan kohtaan haluan todeta, että valiokunnassa, ja erityisesti maa- ja metsätalousvaliokunnassa, käydään jatkuvaa keskustelua. Aina kun viitataan, että nyt byrokratia voisi hieman keventyä, niin joka kerta sitä tulee aina lisää, ja tämä hallinnollinen taakka suomalaisille pienille kalastajatoimijoille on välillä kohtuuttoman tuntuista. Tuntuu, että aivan kuin EU:ssa ei ymmärrettäisi ollenkaan, että esimerkiksi joku voi kerralla saalistaa 30 kiloa eikä 30 tonnia kalaa.

Tässä kohtaa valiokunta on oikein ja painokkaasti taas edellyttänyt, että jatkossa Suomen kannan pitää olla selkeä, byrokratiaa ja hallinnollista taakkaa keventävä, ja samalla kuitenkin pitää todeta, että EU:n laajuinen yhteinen kalastuksenselvontaväline on todellakin tärkeää, jotta voimme saada sellaisia menestystarinoita kuten Puolan edessä tapahtuva kalastus — voisiko sanoa, että ilmoitettiin kalastettavan meritaimita, mutta kalastettiin kuitenkin lohta, ja kalakuolleisuus oli valtava. Nyt siihen yhdessä ponnistellen on selvityksen kanssa saatu asioita eteenpäin. Toivotaan, että meidän äänemme kuuluu, ja olemme sitä ainakin ponnokkaasti tuoneet esille. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 90/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällyksen mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.